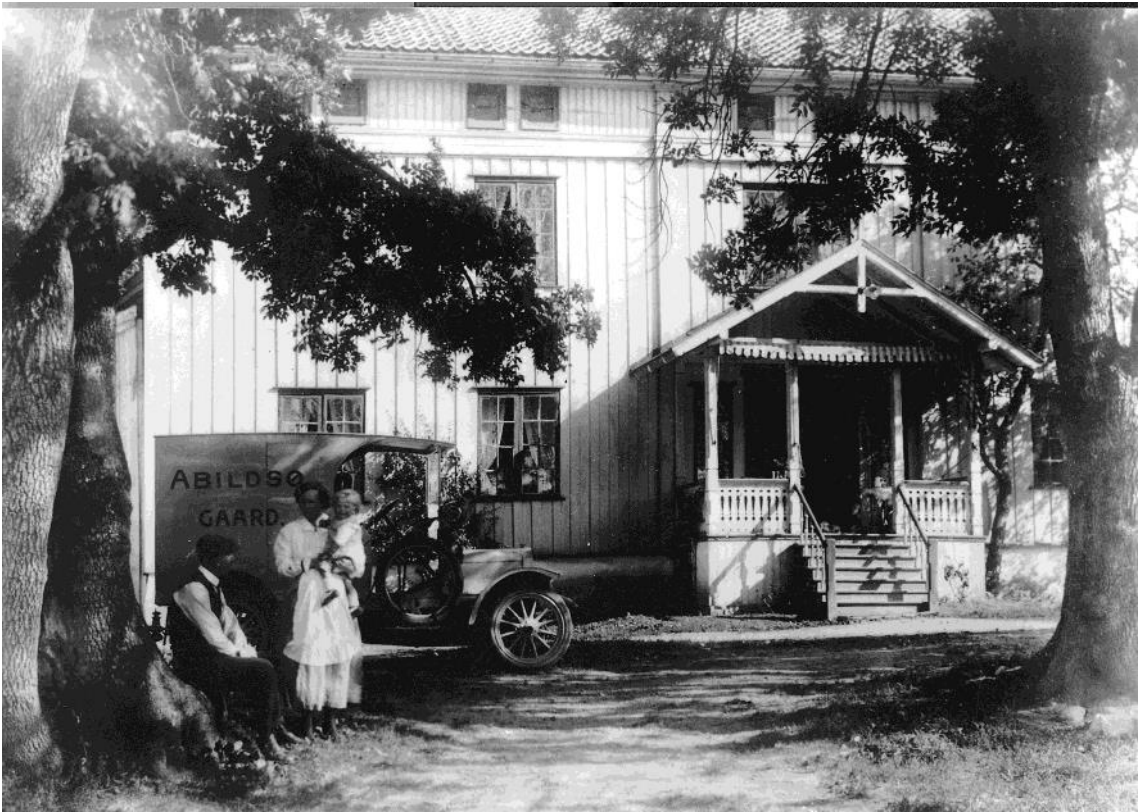

Karnappmannen

og andre viderverdigheter fra vår nære historie – del 14

Erik Henning Edvardsen

Tunet på Nordre Abildsø gård i 1925. Gustaf Adolf Gustafson med sin kone Sigrid med et av barna på armen. Melkebilen var trolig den aller første i distriktet. Foto: Oslo Museum.

Folkloristen og Ibsen-kjenneren Erik Henning Edvardsen skrev for *Sothøna* artikkelserien *Karnappmannen og andre viderverdigheter fra vår nære historie* i 15 deler fra 2000 til 2010. Dette er historien om Abildsø gård fra første privatperson fikk skjøte på Abildsø gård i 1663 til Gustavs-familien solgte til entreprenøren Selvåg på 1980-tallet. Med tillatelse av forfatteren gjengir vi del 14 i serien, som er nær knyttet til hendelsene i artikkelen «Baller og Maskerader på Abildsø gård» på side 52. Vi går inn i historien ved overgangen fra Wetlesen- til Gustav-familien, da hendelser til dikterisk inspirasjon oppstår med boken til Jacob Breda Bull, *Tordenskjold et folkeskuespill i tre avdelinger*, utgitt i Kristiania i 1901.

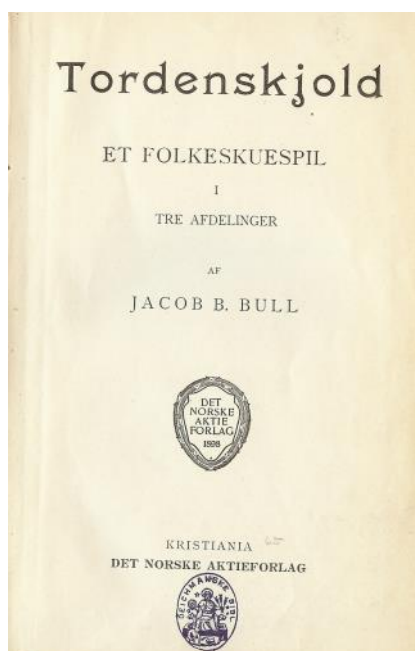
I 1891, det året Minna Wetlesen døde, ble Abildsø gård solgt til Carl Gustafson (1845-1919) fra Värmland og hans hustru Margarethe Abelsen (1863-1946) fra Larvik: "Skjøde af 17. Februar 1891 fra Fr. Wetlesen og Minna Wetlesen ved Advokat C.M. Hansen ifl. Fuldmagt til C. Gustafson for Kr. 45.000,-. Ifl. Skjødet skal Tjenesteholdet for Fremtiden paahvile nærv. Brug. 31.470.

Intet slaraffenliv med melk og honning

Ved overtakelsen var ikke lenger Abildsø noe mønsterbruk. Fredrik Wetlesen hadde på sine eldre dager måttet se forfallet i øynene. Helsen og kreftene sviktet, og da han døde våren 1890, flyttet Minna til yngstedatteren i Asker. Carl Gustafson tok imidlertid fatt for å gjenskape fordums prakt, og hadde et brennende ønske om å drive godt, gammeldags bondebruk på gården.

Carl Gustafson satset på melkeproduksjon som bærebjelke i gårdsdriften. Ved folketellingen i 1900 var ekteparet Gustafsons oppført som foreldre til fem barn; Gustaf Adolf (1883-1960), Dagmar (1887-1935), Sverre (1890-ca.1900), Aslaug (1895-ca.1970) og Haakon (1899-ca.1970). Odelsgutten Gustaf står her titulert som jordbruksarbeider. Han ble senere gift med Sigrid Harriet Iversen Holtan (1883-1968), og var den som skulle overta gården. Dagmar, som fremdeles var elev ved middelskolen, ble gift med Thorstein Lynne (1879-1964), som vokste opp i drengestua på Manglerud. Allerede ved ti års alder druknet Sverre i Østensjøvannet. Hans lik er aldri blitt funnet. Aslaug forble ugift, mens Haakon flyttet til USA og bosatte seg i Delaware, hvor han arbeidet for kjemikalieprodusenten DuPont.

Ellers viser folketellingen for 1900 at de på gnr. 160, bnr. 1 Abildsø nordre hadde en agronom og gårdsarbeider, Gustav Kvale (f. på Slemdal 1880), melkekjørerer Carl Siver Nilsson (f. i Bohuslän 1879), fjøsarbeideren Karl Martiniusen (f. på Åmot i Østerdalen 1882), kokkepiken

Tittelsiden av Jacob Breda Bulls bok Tordenskjold utgitt i Kristiania i 1901.

Augusta Johannesson (f. i Värmland 1882), barnepiken Anna Olsen (f. på Nes i Romerike 1875), samt kvegrøfteren Carl Johannesson (f. i Dalsland 1857), som sammen med sin hustru Christine Olsson, (f. i Värmland 1858), bodde i drengestua, hvor hun drev husgjerning.

Ellers var også Gustafsons mor, enkefru Marta Gustafson (f. i Värmland 1827), på besøk da tellingen ble gjennomført. Carls ugifte storebror, Gustaf (1838-1918), hadde kommet opp i økonomiske vanskeligheter, og måtte i 1899 gå fra gård og grunn. Han bodde nå i leiegårds-komplekset Tollbugata 30 i Kristiania, og omtalte seg selv som reisende. Gustaf oppholdt seg også i lange perioder på Abildsø, hvor han kun ble kalt for Onkel.

Slik det står spesifisert under merknader i folketellingen var gårdens næringsveier: "Udsæd: Korn, Poteter, Kreatur, Heste, Kjør, Svin." I tillegg hadde de bikuber, kjøkkenhage og frukttrær. Dessuten var det mye selskapelighet på Abildsø gård, særlig i høytidene. Derfor ble det hver jul slaktet ei ku, en kalv og tre griser.

Carl Gustafson fikk snart erfare at Abildsø ikke var noe Slaraffenland, hvor Abildsøbekken fløt breddfull av melk og honning, og lettsteke griser løp omkring og spurte gårdsfolket høflig om de ville ha skinke. Anskaffelsen av slike mengder kyr, bikuber og en hel liten svinefarm dro med seg mye slit og hardt arbeid. Datidens stridsspørsmål, åttetimersdagen, med en tredeling av døgnet i 8 timer arbeid, 8 timer fritid og 8 timer søvn, gjaldt ikke for folk i rurale strøk. Både for

Sidebygningen på Nordre Abildsø gård med vellingklokka. Foto: Leif-Dan Birkemoe

Annonse fra "Kassa", populært navn på Folkets Hus i Smedbergveien på Abildsø. POP-revyen nr. 2, onsdag 11. januar 1967, s.2.

husherren og tjenestefolket var det kun snakk om å arbeide og sove, men innsatsen ga resultater. På det meste telte Wetlesens besetning omkring 50-60 kyr og 12-15 hester, mens Gustafson nesten fordoblet dette ved å bygge opp en besetning på rundt hundre kyr.

Ved underretning om oppfinnelser gikk det som det så ofte gjør utenfor innovasjonssentrene. En motsetter seg det nye ved å satse desto mer på det tradisjonelt kjente, enten det gjelder å bygge seilskip kontra bruk av dampkraft, grave kanaler fremfor å satse på jernbaner, eller å skaffe seg flere hester versus automobiler. Mens det ble færre hester i Kristiania vokste antallet hovdyr i omegnen. For første gang passerte Akerbøndene statistisk antallet hester blant byfolk. Unntaket var som så ofte før i historien de mer fremtidsrettede eierne av Abildsø. Finn Reinert Gulbrandsen har fortalt om melkeleveransene i Østre Aker, den gang han var barn, at gårdbruker Carl Gustafson på Abildsø trolig var den aller første i distriktet som gikk til anskaffelse av melkebil. Han antok at dette måtte ha skjedd allerede et par år før første verdenskrig. De daglige melketransportene til byen var visstnok på hele 500 liter, fordelt på to turer. Først reiste de inn ved 7-tiden om morgenen, og så om ettermiddagen cirka klokken 15. Hver runde tok omtrent fire timer, så det var en full dags jobb å kjøre melk.

Hendelser til dikterisk inspirasjon

Ved forrige århundreskifte kom også Abildsø til å gjøre sin inntreden i skjønnlitteraturen. Det skjedde gjennom den amorøse affæren, som vi tidligere har behandlet i "Karnappmannen" - del 4 (*Sothøna* nr. 68), mellom stattholder Woldemar von Løvendal (5⁰⁰4-1740), sønn av den berømte, Ulrik Frederik Gyldenløve og Sophie Urnes, og frøken Wilster, datter av Abildsø gårds eiere i perioden 1689 – 1720, oberst Peter Jacob Wilster og Marie Sophie Braunmann. Det var Carl Deichman som skriftfestet og videreformidlet ryktene som verserte i selskapslivet i hovedstaden tidlig på 1700-tallet, men det var med professor Ludvig Daaes bok om *Det gamle Christiania* (5²¹5) at det ble blåst nytt liv i saken. Trolig var Christianiahistorien til Daae den

Driftsbygningen på Nordre Abildsø gård like før den falt sammen i 1989. Foto: Grete Zahl.

direkte foranledning til at forfatteren og redaktøren Jacob Breda Bull (1853-1930) tok stoffet opp til dikterisk behandling i dramaet *Tordenskiold. Et historisk skuespil i tre afdelinger* (1899).

Daae har gjort rede for bakgrunnen til selskapsløven Løvendal. Han kom fra det saksiske hofflivet til utposten Norge, og innførte "en Magnificence og et Udvortes, som Nationen ikke var vant til siden hans Fader, den store Gyldenløve." Han gav Baller og Maskerader, (de ældste bekjendte af denne Art Fornøielser her i Christiania), men paa samme Tid viste han sig ogsaa som en stræng Militær, stod tidlig op, lagde selv i sin Kakkelovn om Morgenen osv.; hans Audients-sal, heder det, stod bestandig aaben. Længe vidste man at tale om en Maskerade, ved hvilken Løvendal havde forelsket sig i Oberst Wilsters Datter, der forestillede en Schäferin [dvs. en hyrdinne], de bleve 'usynlige for nogen Tid,' senere fandt man hendes Capot igjen ved Abildsø. Hans katholske Frue, der ei forstod vort Sprog, kunde saaledes have Grund til det Spørgsmaal, hun, skal have gjort, om hvad 'jaloux' hedte paa Norsk."

Førstetrykket av Jacob B. Bulls drama var med tanke på oppførelse kun blitt utgitt i 16 eksemplarer, men kom to år senere i et større opplag for salg med den lille endring i undertittelen at "historisk skuespil" var blitt byttet ut med "folkeskuespil". I dramaet bærer unge frøken Wilster fornavnet Julie. Hennes skjebne er blitt viklet sammen med den unnfallende onkelen, schout-bynacht (dvs. kontreadmiral) Wilster, som var øverstkommanderende for Nordsjøeskadren. Foruten visestatholderen, baron v. Løvendal, hans hustru og datter, er andre viktige personer i dramaet general Folckersahm, stadskaptein Peder Colbjørnsen i Fredrikstad, og sjøkrigshelten, Peter Wessel, fører av snauen "Ormen", og fra 1712 kapteinløytnant og ansvarlig for fregatten "Løvendals galey".

Dramaet utspiller seg i løpet av Den store nordiske krig, og starter med en folkefest i baron Løvendals hjem, på Fredrik IVs fødselsdag, 11. oktober 1710. Opptrinnet med hennes hatt som

ble funnet ved Østensjøvannet, har fått en annen forklaring enn i kildene; i det hun foregående natt skulle ha tappt den i en feide med baron Løvendal. Frøken Julie Wilster er en omsvermet kvinne i selskapet, og gjenstand for heftig kurtisering fra selveste Peter Wessel (1690-1720):

Peter Wessel. Ved ikke, hvordan det er, frøken, men har den hele tid fornummet Eder som land i storm.

Julie Wilster. Saa vogt Eder for skjær og hold af!

Peter Wessel. Gaar altid lige paa, frøken Wilster. Faar saa staa til, om havn er at finde.

Julie Wilster. Da er I dumdristig.

Peter Wessel. Kann være dristigt at styre efter Eders lys – dumt – det kann ikkun tiden afgjøre.

Julie Wilster. Jeg har fast glemt Eders navn.

Peter Wessel. Agter skabe et, I ei skal glemme. Jeg, som Iver Huitfeldt.

Julie Wilster. Ved at dø. Da er det for sent.

Peter Wessel. Saa lær I mig at leve!

Julie Wilster. Kjender I mig?

Peter Wessel. I er jo som Norge. Tinder og blaanende dyb. Vil gjerne dø for sligt vidunderligt land.

Julie Wilster. Men ei leve derudi.

Peter Wessel. Norge er jo liv.

Julie Wilster. Nei. Norge er ikkun længsel.

Peter Wessel. Da lenges I!

Julie Wilster. Kan hænde; men efter hvem?

Peter Wessel. Hvad I lenges efter vil jeg blive!

Julie Wilster. Da bliver I hele den store, vidunderlige verden.

Peter Wessel. Vied der mit liv ind. Beder tilgive! Kjender mig jo ikke.

Julie Wilster. Jeg tilgiver. For nu kjender jeg Eder.

Peter Wessel. Har altsaa fra nu en ven? Et maal?

Julie Wilster. I fører stærke seyl! I synes at tage alt det, I vil!

[Samtalen fortsetter mellom Petter Wessel, general Folckersahm og Julie Wilster:]

General Folkersahm. Folket ter sig gans udmærket! Skal I møde til ballet i nat som schæferin, frøken Julie? Den dragt klædte Eder saa wundervoll sidste nat ved maskeraden. Jeg har det fra hrr. baronen selv.

Julie Wilster. Som jeg var den gang, bliver jeg aldrig mer!

General Folckersahm. Bedaure! Da har mændene och I den nat begge tabt lige meget!

Tordenskiold til havs

Peter Wessel. Hrr. general! Hvad mente I? Laa vist noget under.

General Folckersahm: Gewiss, hrr. kadet. Men hvad, det kan jeg gar nicht attestere, saasom striden foregik udi enerum. Men fortæller ikkun, at frøkenen udi schæferins uniform havde en duel mod hrr. vicesatholderen paa Abildsø - i alle fald fandt man morgenen derpaa efter maskeraden hendes capot derude.

Peter Wessel: Eer dette sandfærdigt?

General Folckersahm: So ein ding er aldrig sandfærdig - nicht war?

Peter Wessel: Da skulde hrr. generalen som mand af ære helst intet sige.

General Folckersahm. I er for ung. Jeg vil ey have Eders død paa min samvittighed.

Peter Wessel. Og I for gammel. Vil paa mit liv ey have Eders samvittighed.

Neste handling foregår på skansen av "Løvendals galey", med frøken Julie Wilster sittende på kanonlavetten. Året er blitt 1712. Senere er scenen en sammenkomst hos onkelen. Peter Wessel dukker overraskende opp og forteller at han ikke bare er blitt frikjent for Wilsters beskyldninger om dumdristighet, men at kongen selv har gitt ham adelsnavnet Tordenskiold i belønning. Julie Wilster får det tilbud å velge mellom å "være Tordenskjolds hustru eller forræderen Wilsters broderdatter!" Hun velger å avslå krigsheltens frieri for å følge sin degra-

derte onkel til Sverige for å tjene fienden. Andre akts annen handling utspiller seg i kommandantboligen på Fredriksten 15. desember 1718, hvor Julie Wilster, fordi hun var ulykkelig, hjemløs, og plaget av lengsel og sorg, beskyldes for å ha ønsket å hevne seg ved å få onkelen og broren til å hjelpe svenskene med å legge planer mot fedrelandet. Dernest møter vi den rettskafne kaptein Peder Colbjørnsen (1683-1738), halvbror til den berømte Anna Colbjørnsdatter (1665-1736), som to og et halvt år tidligere hadde lurt svenskene på Norderhov. Så følger den berømte scenen der det lykkes Tordenskiold å være den første til å bringe kong Frederik IV nyheten om svenskekongen Carl VIIIs død ved Halden 2. juledag 1718, hvorpå han som belønning for det glade budskap blir utnevnt til Schoutbynacht.

I tredje akt møter vi igjen Julie Wilster. Handlingen foregår i kommandantboligen på Carlsten festning 27. juli 1719. Kledd i sort venter hun tappert på de norske seierherrene. Gjennom dramaet er det mye tankegods å spore fra Ibsens *Kongs-Emnerne* (1877), mens det i Julie Wilsters verbale konfrontasjoner med Tordenskiold fremtrer atskillige trekk av Furius søstre, de mørke, ibsenske kvinneskikkelser. Det påstås at onkelen hadde tatt seg videre til Russland, og det blir også antydning at hennes bror fulgte med. Som en *Hedda Gabler* (1890) står Julie Wilster alene tilbake. Hun velger til sist å gå ut og ta sitt eget liv på nedre festningsvoll. Skuespillet ble første gang oppført ved Nationaltheatret 26. mars 1901, i regi av Bjørn Bjørnson (1859-1942), og med Ragna Wettergreen (1864-1958) i rollen som Julie Wilster. Musikken var komponert av Johan Halvorsen (1864-1935).

Julies far, oberst Wilster, omtales i skuespillet aldri direkte som husherre til Abildsø, men nevnes utelukkende som kommandant i Fredrikstad. Med hensyn til farbroren, schoutbynacht Daniel J. Wilster, er det historisk korrekt at han for sin unntakelse ble klagd inn for Krigsretten av Tordenskiold, og at han ble tiltalt for forræderi. Etter å ha fått avskjed i nåde valgte han å gå over på svensk side i krigen. Også frøken Wilsters bror, Dominicus Wilster, var overløper. Han kom i fremmed tjeneste fra 1715. Etter oppholdet i Sverige avanserte han til artillerioberst i den russiske hær, og fikk følge av broren Christian Wilster, som etter avskjedigelse fra den dansk-norske hær 5. desember 1721, endte opp som ingeniørkaptein i Russland.

I 1990 skrev operasangeren Kjell Sørensen (1943-1997) en kantate over stykket i anledning 300-års jubileet for Peter Wessel Tordenskiolds fødsel. Musikken ble komponert av Kjell Marcussen (f. 1952). Tordenskioldkantaten ble første gang oppført på Ringve museum, som var enkesete for Tordenskiolds mor, 15. september 1990. Kantaten er senere blitt fremført av Sagene janitsjarkorps og Torshovkoret med solister under Tordenskioldsdagene i Frederikshavn både i 2004, 2006, og 2008. Også her spiller Julie Wilster en sentral rolle.

Forfatternes arkadia i Østre Aker

Jacob Breda Bull har sannsynligvis kommet i kontakt med eierne av Abildsø gård nettopp på grunn av skilderiene av frøken Wilster. Hans sønn, dikteren Olaf Bull (1883-1933), var jevn gammel med eldstesønnen Gustaf Gustafson, og var gjennom mellomkrigstiden en årviss sommergjest hos neste generasjon på Abildsø gård.

Utsnitt av foto fra et selskap på Nordre Abildsø gård rundt 1930. Gustaf Adolf Gustafson til høyre. Hans kone Sigrid i forkant.

Med tanke på hvor idyllisk Abildsø lå til i landlige omgivelser, er det ikke å forundre seg over at flere fra Kristianias forfatter- og skribentmiljø fant stedet attraktivt både til rekreasjon og som dikterisk inspirasjon.

En annen forfatter som i 1920-årene søkte tilflukt på disse kanter var Helge Krog (1889-1962). Til litteraturkritikeren Paul Gjesdahl (1893-1969) skrev han et brev datert "Abildsø, 11. okt. [u.å.]", som tyder på at også han befant seg vel i det pastorale Arkadia som Østre Aker kunne fremby oppe ved Østensjøvannet.

I perioden 1910-1915 ble det bygget en del villaer og småhus på Abildsø, og ved den kommunale tellingen i 1920 bodde det 524 mennesker her. Med flere husstander og mer mennesker i nærmiljøet kom også flere aktiviteter til å finne sted. Allerede 26. januar 1915 ble Abildsø kvinnegruppe stiftet. Tre år senere, i 1918, bestemte medlemmene seg for å melde foreningen inn i Det norske Arbeiderparti, men deres fremste målsetning var å skaffe et forsamlingslokale, slik at de kunne aktivisere medlemmene til å drive mer utadrettet virksomhet.

Der lekne barn og popfolk møtes

8. september 1923 var den store dagen kommet da Folkets Hus på Brannfjell kunne innvies, og snart ble det i tråd med et uttalt sosialdemokratisk ønske dannet barnelag og spilt teater der. Barnelagsarbeidet og det politiske foreningslivet i distriktet var uten tvil det mest vitale i hele Aker. Barnelagene fra sentrum og Grünerløkka kom ofte på besøk. Utfluktene foregikk hyppig gjennom hele sommerhalvåret, da det var et uttalt mål for barnelagslederne å gi byjentene og gateguttene naturopplevelser og å treffe likesinnede "fra Østkanten". Området var dessuten velegnet for aktiviteter ute i det fri.

Ti år senere, i 1933, brant forsamlingshuset ned til grunnen, men det måtte selvfølgelig bygges opp igjen. Det ble stadig oppført nye hus i området, så behovet for nye lokaler var åpenbart tilstede. I følge kretstallene for valget i 1935 var antallet stemmeberettigede steget til hele 1894 personer. Det var således en stor begivenhet da det nye Abildsø Folkets Hus sto ferdig i Smedbergveien 5, og kunne tas i bruk fra 1936. På folkemunne fikk samfunnshuset klengenavnet "Kassa", og i likhet med virksomheten i de forrige forsamlingslokalene på Brannfjell ble det også her holdt møter og spilt teater eller revy.

Det ble arrangert kino i bygningen. B-filmer (western og romantikk) synes å ha vært de mest populære forestillingene blant stedets trofaste brukere. På 1960-tallet lanserte Abildsø Ungdomsklubb, (med en av brødrene Rosenblad, fra Svaneveien 20d, i spissen), "Kassa" som "MØTESTED for pop-folk i Oslo". De mest sagnomsuste gjestene var utvilsomt London-bandet The Yardbirds, kjent for megahits som "For Your Love", "Heart Full of Soul", "Evil Hearted You", "Shape of Things" og "Over Under Sideways Down", og for å ha fostret de legendariske gitaristene Eric Clapton, Jeff Beck og Jimmy Page. Trolig var det i 1967 at de opptrådte på Kassa, med Jeff Beck og sangeren Keith Relf som frontfigurer.

(Neste gang: Litografen P.W. Johannsen og den siste bonden på Abildsø)

- ¹ *Folketellingen i 1900 ligger til grunn for opplysningene om gårdsbesitterne, men her opplyses det at Margarethe Gustafson skulle være født i 1846, slik at hun kun var ett år yngre enn ektemannen. Etter folketellingen for 1865 å dømme er det imidlertid mulig at Margarethe Abelsen kan være identisk med den Margarethe Andreas[datter Abelsen] i Larvik på 2 år, og som følgelig burde være født i 1863, for Reidar Brevik har i sin tidligere artikkel for Sothøna oppgitt fødselsåret til 1864. Reidar Brevik: Familien Gustafson på Abildsø gård – riss av en slektshistorie. Sothøna nr. 10 - mai 1995, s. 20. Flere personalhistoriske opplysninger i nærværende skrivelser er hentet fra Breviks innsiktsfulle artikkel. Spesielt interesserte anbefales å lese denne.*
- ² Riksarkivet R I 13 S. 7602b.
- ³ *Dagmar og Thorstein Lynne kjøpte storgården Gjetsjø på Skogbygda i 1921, og drev den i noen år, før de i 1925 kjøpte gården Vestre Mørk på Skotbu i Kråkstad og flyttet dit. Nationen nr. 31. Torsdag 6. februar 1964, s. 13.*
- ⁴ *Selv om Østensjøvannet aldri har vært noe ideelt badevann, grunt og med gjørmete bunn, så har det likevel eksistert badehus på begge sider av vannet og et visst badeliv. Det skal dessuten ha skjedd flere drukningsulykker her.*
- ⁵ *Leif Norum: Melkesalget fra gårdene i Søndre Aker. Sør i Aker. Søndre Aker Historielag Årbok 1987, s. 90.*
- ⁶ *Erik Henning Edvardsen: Karnappmannen og andre viderverdigheter fra vår nære historie – del 4. Sothøna nr. 24 – Desember 2002, s. 10.*
- ⁷ *Hendelsen skulle ha skjedd under en maskerade ute på Hovedøya, mens hatten hennes ble funnet ved Østensjøvannet.*
- ⁸ *Ludvig Daae: Det gamle Christiania (1624-1814). Christiania 1871, s. 131.*
- ⁹ *Jacob B. Bull: Tordenskjold. Et folkeskuespil i tre afdelinger. Kristiania 1901, s. 44-49.*
- ¹⁰ *Jacob B. Bull: Ibid. 1901, s. 127.*
- ¹¹ *Jacob B. Bull: Ibid. 1901, s. 216-227. Den virksomme oppgjørsscenen med selvmordet på vollene har Bull også diktet om fra prosadialog til romans form i Tordenskiold. En historisk roman. 1905, s. 156-160.*
- ¹² *Johan Halvorsen: Musikken til J.B. Bulls historiske Skuespil Tordenskiold. 2 Sange: Sangen om Iver Huitfeldt og Danebrogssangen. København 1919.*
- ¹³ *I en lott på tre brev fra Krog ble brevet solgt for 1600 kroner på Cappelens antikvariats auksjon 20. november 2003. Brevet er nå i privat eie. Det har dessverre ikke vært mulig å lese opp igjen innholdet, men ordlyden hadde ingen direkte relevans i denne sammenheng.*
- ¹⁴ *I.L.: Abildsø kvinnegruppe 25 år. Arbeiderbladet Nr. 32. Onsdag 7. februar 1940, s. 7.*
- ¹⁵ *Det er imidlertid uklart om denne begivenheten også har lånt stoff til den usikre påstanden om en konsert tilskrevet Manglerudklubben den 23. september 1968, med The New Yardbirds, og de fire bandmedlemmene Jimmy Page, Robert Plant, John Paul Jones og John Bonham, som måneden etter skiftet navn til Led Zeppelin. Ved denne anledning spilte de riktignok både i Danmark og Sverige. Da Robert Plant nylig skapte usikkerhet vedrørende tilbakereisen med båt, enten den gikk via Göteborg eller fra Bergen (med mulighet for "himmelige" konserter både i Oslo og Bergen), var det straks noen som påsto å ha vært til stede.*